



# Rize Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

15 EKİM 2019

# Sıfır Atık Projesi

Sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıklarımızı kontrol altına almak, gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye ile yaşanabilir bir dünya bırakmak amacıyla Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Sayın Emine Erdoğan Hanımefendinin takdirleri ile Sıfır Atık Projesine öncülük edilmiş ve **26.09.2017** tarihinde Sıfır Atık Projesinin Tanıtım Toplantısı yapılarak bu projenin tüm Türkiye'de uygulanmasına ilişkin yola çıkılmıştır. Proje 2018-2023 yıllarını kapsamaktadır.



# ÖRNEK UYGULAMALAR



CUMHURBAŞKANLIĞI  
KÜLLİYESİ



ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI  
ANA HİZMET BİNASI

# Sıfır Atık Yasal Mevzuat

Sıfır Atık Projesi, **12.07.2019** tarihinde resmi gazetede yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliği ile proje olmaktan çıkmış ve resmiyet kazanmıştır.







# SIFIR ATIK NEDİR?

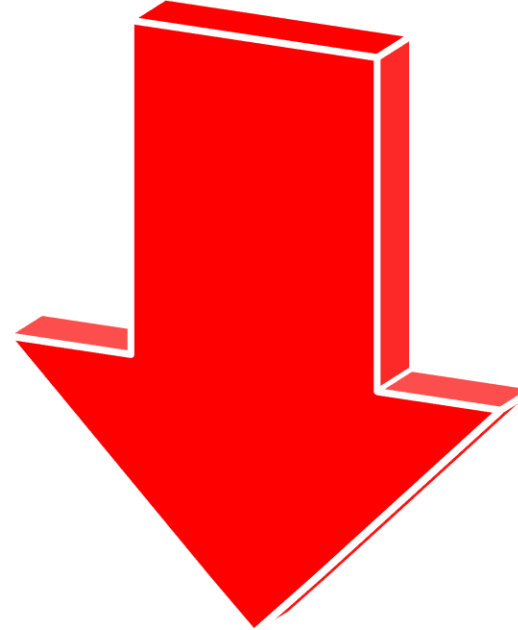


**NEDEN?**

**SIFIR  
ATIK**

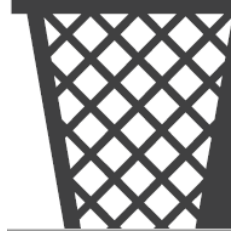


**NÜFUS  
SANAYİLEŞME  
KENTLEŞME  
TÜKETİM**



**KAYNAKLAR**

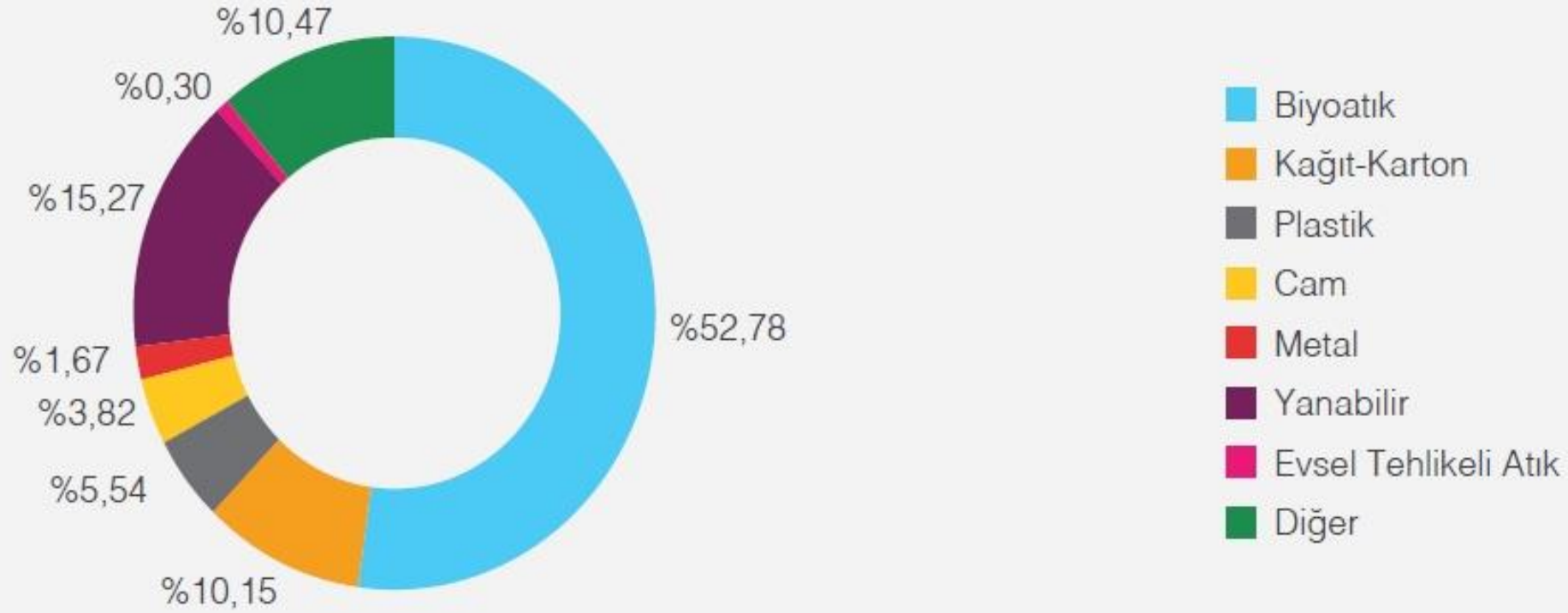
# ATIK KARAKTERİZASYONU



2014 VERİSİNE GÖRE  
TOPLAM ATIK  
MİKTARI



**31.115.327 TON**



# SIFIR ATIK PROJESİ KAPSAMI VE UYGULAMA TAKVİMİ

## SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİNİN OLUŞTURULMASINA YÖNELİK UYGULAMA TAKVİMİ

### A) Mahalli İdareler İçin Uygulama Takvimi

|               | Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gerekenler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Sisteme Geçişlerin<br>Tamamlanması için Son<br>Tarih |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|
| <b>1.GRUP</b> |  <b>Büyükşehir İlçe Belediyeleri</b><br>250.000 Nüfus ve üzeri                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 31 Aralık 2020                                       |
| <b>2.GRUP</b> |  <b>Büyükşehir İlçe Belediyeleri</b><br>250.000 Nüfus altı<br> <b>Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri</b><br>İl Merkez İlçe Belediyeleri<br> <b>Belediye Birlikleri</b> | 31 Aralık 2021                                       |
| <b>3.GRUP</b> |  <b>Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri</b><br>İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler<br> <b>İl Özel İdareleri</b><br>Mücavir Alan Dışı                                                                                             | 31 Aralık 2022                                       |



## Bina ve Yerleşkeler İçin Uygulama Takvimi

|        | Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gerekenler                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Sisteme Geçişlerin Tamamlanması için Son Tarih |
|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| 1.GRUP | <ul style="list-style-type: none"><li>Kamu Kurum ve Kuruluşları</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 1 Haziran 2020                                 |
| 2.GRUP | <ul style="list-style-type: none"><li>Organize Sanayi Bölgeleri</li><li>Havalimanları</li><li>Limanlar</li><li>İş merkezi ve Ticari Plazalar-100 ve üzeri ofis/büro kapasiteli</li><li>Alışveriş Merkezleri - 5000 metrekare ve üzeri</li><li>ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri</li><li>Eğitim Kurumları ve Yurtlar-250 ve fazla öğrencisi bulunanlar</li><li>100 Oda ve Üstü Konaklama Kapasiteli İşletmeler</li><li>Sağlık Kuruluşları-100 yatak ve üzeri kapasiteli</li><li>Akaryakıt istasyonları ve dinlenme tesisleri</li><li>300 ve üzeri konuta sahip siteler</li><li>Zincir marketler</li></ul> | 31 Aralık 2020                                 |
| 3.GRUP | <ul style="list-style-type: none"><li>Alışveriş Merkezleri-1000-4999 metrekare</li><li>İş Merkezi ve Ticari Plazalar-20-99 arası ofis/büro kapasiteli</li><li>Tren ve Otobüs Terminalleri</li><li>ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri</li><li>Eğitim Kurumları ve Yurtlar-50-249 arası öğrencisi bulunanlar</li><li>50-99 Arası Oda Konaklama Kapasiteli-İşletmeler</li><li>Sağlık Kuruluşları-50-99 arası yatak kapasiteli</li></ul>                                                                                                                                                                          | 31 Aralık 2021                                 |
| 4.GRUP | <ul style="list-style-type: none"><li>Alışveriş Merkezleri-1000 m2'den az</li><li>Eğitim Kurumları ve Yurtlar-50'den az öğrencisi bulunanlar</li><li>50'den Az Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler</li><li>Sağlık Kuruluşları-50'den az yatak kapasiteli</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 31 Aralık 2022                                 |

# Sıfır Atık İle Ne Hedefleniyor?



Temiz ortam kaynaklı olarak performansın ve verimliliğin artırılması

İsrafın önüne geçildiğinden maliyetlerin azaltılması



Tasarruf ve ekonomik kazanç sağlanması

"Duyarlı tüketici" duygusuna sahip olunmasının sağlanması



Çevresel risklerin azaltılmasının sağlanması



**SIFIR**  
**ATIK**  
**İLE**

**KAZANÇLAR**



**1 ton atık kâğıdın geri kazanılması 17 ağacı kesilmekten kurtarır.**

**Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile %95 enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.**



**Atık camlar tekrar cam ürünlere; plastik atıklar elyaf, dolgu malzemesi, otomobil parçası gibi birçok malzemeye, atık metaller ise tekrar metal ürünlere dönüşebilmektedir.**

**Organik atıklardan kompost elde edilerek toprak iyileştirici olarak kullanılabilir.**

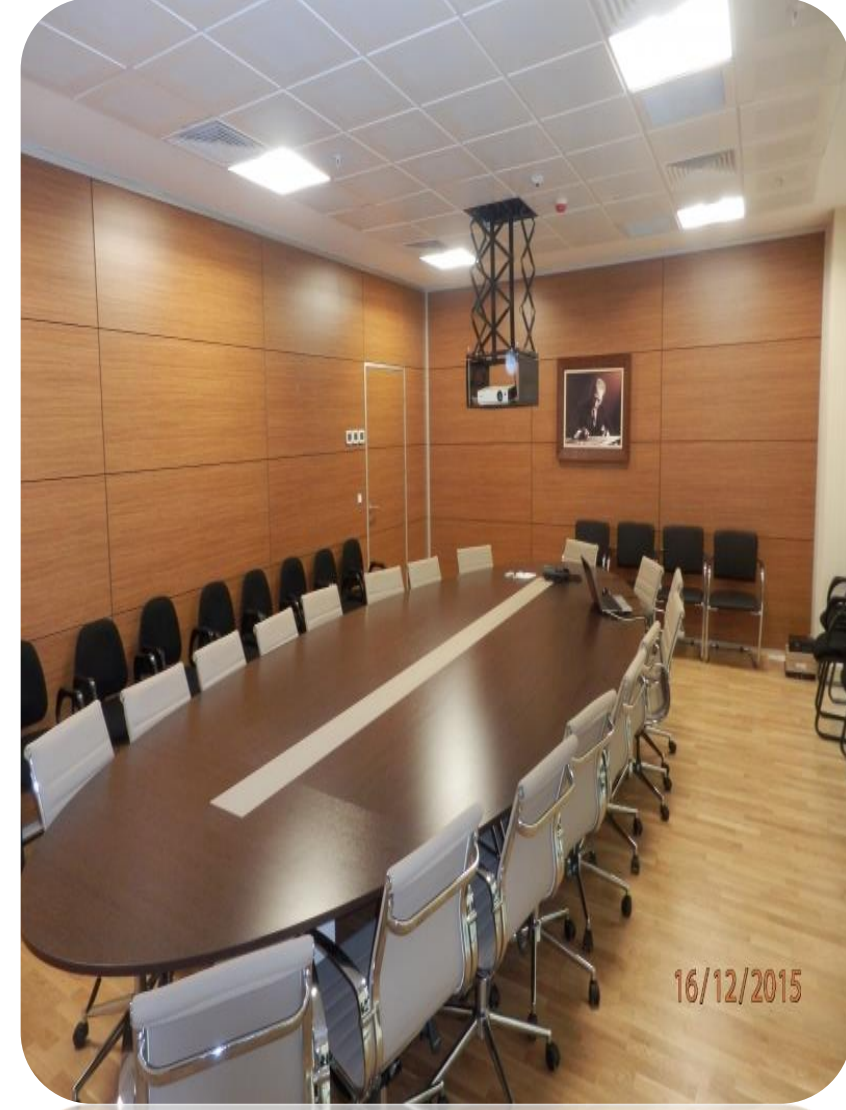
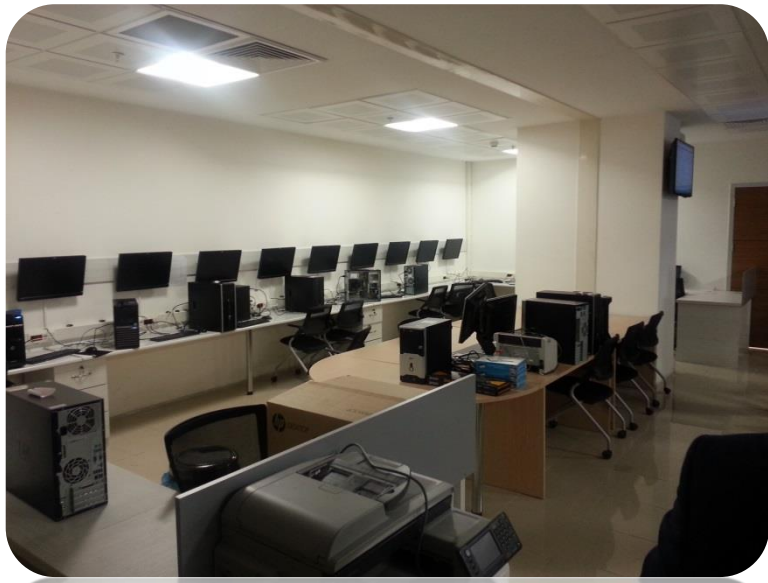


**T.C.  
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK  
BAKANLIĞI**



**UYGULAMASI**





- Teknik, idari ve genel hizmetlerin sağlandığı tüketim, yerleşim ve yaşam birimi özelliğinde bir kampüs
  - Farklı özellikte atıklar
  - Farklı atık yönetim biçimleri







# RENK SKALASI







Plastik Atıklar

Geri  
Dönüşüm

Kağıt Atıklar

Geri  
Dönüşüm

Cam Atıklar

Geri  
Dönüşüm

Metal Atıklar

Geri  
Dönüşüm

Organik Atıklar

Kompost

Geri  
Dönüşmeyen

Bertaraf



Bakanlığımız  
yemekhanesinde  
oluşan atıklar için  
biriktirme  
ekipmanları uygun  
yerlere  
yerleştirilmiş olup  
oluşan atıklar  
kaynağında ayrı  
olarak  
toplanmaktadır.



# Yemek Artığı Ayırma Bölmesi



## KOMPOST MAKİNESİ

**Organik atıklar**, meyve ve sebze artıkları, yumurta kabukları, çay posaları, park-bahçe atıkları vb. bitkisel kökenli atıklardır.

Bakanlığımızda oluşan organik atıklar toplanarak, kompost makinesinde kompost yapılmaktadır. Elde edilen kompost, toprak iyileştirici özelliktedir.





Bakanlığımızda toplanan atık camlar, Atık Geçici Depolama Alanında bulunan **cam kırma makinesinde** kırılarak, hacimden %30 oranında tasarruf sağlanmaktadır.





Bakanlığımızda toplanan floresan lambalar, Atık Geçici Depolama Alanında bulunan **Floresan Kırma Makinesinde** kırılarak, içerisinde bulunan zararlı gazların kontrol altına alınması sağlanmaktadır. Böylece hem taşıma esnasında meydana gelebilecek herhangi bir kırılma nedeniyle içerisindeki zararlı gazların etrafa yayılması engellenmekte hem de hacimden tasarruf sağlanmaktadır.



**Atık piller**, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.

- 9.000 ton piyasaya sürülen-  
%10 toplanan
- Çevre ve insan sağığına zarar verir-ağır metaller içerirler
- İçerisinde bulunan ekonomik değere sahip metallerin geri kazanımını yapılır

Bakanlığımızda oluşan atık piller için özel olarak tasarlanmış biriktirme ekipmanları koridorlarda personelin kolayca ulaşabileceğı noktalara, uygun sayıda yerleştirilmiştir.



Bitkisel  
Atık Yağ

Biyodizel

**Bitkisel atık yağlar**, atık su toplama sistemlerinin daralmasına ve tıkanmasına; toprak kirlenmesi ile beraber yeraltı suyu kirlenmesine sebep olmaktadır. Bu nedenle ayrı toplanması gerekmektedir.



**Atık elektrikli ve elektronik eşyalar**, içeriğinde bulunan ağır metaller nedeniyle çevre ve insan sağlığına zararlı etkilerde bulunabilecek atıklardandır ve ayrı toplanması gereklidir.



Ayrıca içeriğinde bulunan altın, gümüş, bakır gibi değerli madenlerin geri kazanımının sağlanması açısından da önemli atıklardandır.



**Tıbbi atıklar**, doğrudan veya aracı hayvanlarla bulaşan, cüzzam, veba, kolera, dizanteri, tüberküloz, kuduz, sıtma gibi hastalıklara sebebiyet verebilen atıklardandır. Bu nedenle hiçbir suretle diğer atıklarla karıştırılmamalı, ayrı olarak toplanması sağlanmalıdır.



Bakanlığımız Tabipliğinde oluşan tıbbi atıklar,  
bu konuda özel olarak eğitilmiş tıbbi atık  
görevlisi tarafından toplanmaktadır.



Toplanan atıklar geçici depolama alanında atık türlerine göre ayrı olarak depolanmakta ve kayıt altına alınmaktadır.



# Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Sıfır Atık Projesi 10 Aylık Veriler



# Sıfır Atık Projesi İle İlgili Müdürlüğümüzce Yapılan alışmalar

- İl Müdürlüğümüzde atık türleri ve kaynakları ile ilgili olarak mevcut durum tespit edildi,
- Yapılan tespitlere göre atık alanı ve biriktirme ekipmanı gibi ihtiyaçlar belirlendi,
- Biriktirme ekipmanları temin edilerek bilgilendirme levhaları ile birlikte katlara yerleştirildi,
- Proje ile ilgili tanıtım toplantısı düzenlendi,
- Kamu kurumlarında ve okullarda eēitim seminerleri gerçekleştirildi.





# Müdürlüğümüz Binasından Çıkabilecek Atık Türleri



- Kağıt-Karton
- Plastik
- Cam
- Metal
- Yiyecek Atıkları
- Ekmek Artıkları
- Bitkisel Atık Yağlar
- Piller
- Kartuş-Toner
- Elektronik Atık
- Beton Numuneleri
- Hurda Metal
- Yağ Filtresi





# Müdürlüğümüz Binasındaki Örnek Uygulama



# Proje Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Proje kapsamında, 26.04.2018 tarihinde Sayın Valimiz Erdoğan Bektaş başkanlığında kamu kurum-kuruluşları yöneticilerinin katılımı ile tanıtım toplantısı yapıldı.





# Proje Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Proje kapsamında, 26–27 Şubat 2019 tarihlerinde Ali Metin Kazancı Rize Lisesi konferans salonunda, Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında görev yapan idareci ve öğretmenler ile diğer kamu kurumlarında görevli odak noktalarına eğitim semineri gerçekleştirildi.





# Proje Kapsamında Yapılan Çalışmalar

Proje kapsamında okullarda Sıfır Atık eğitimi verildi.





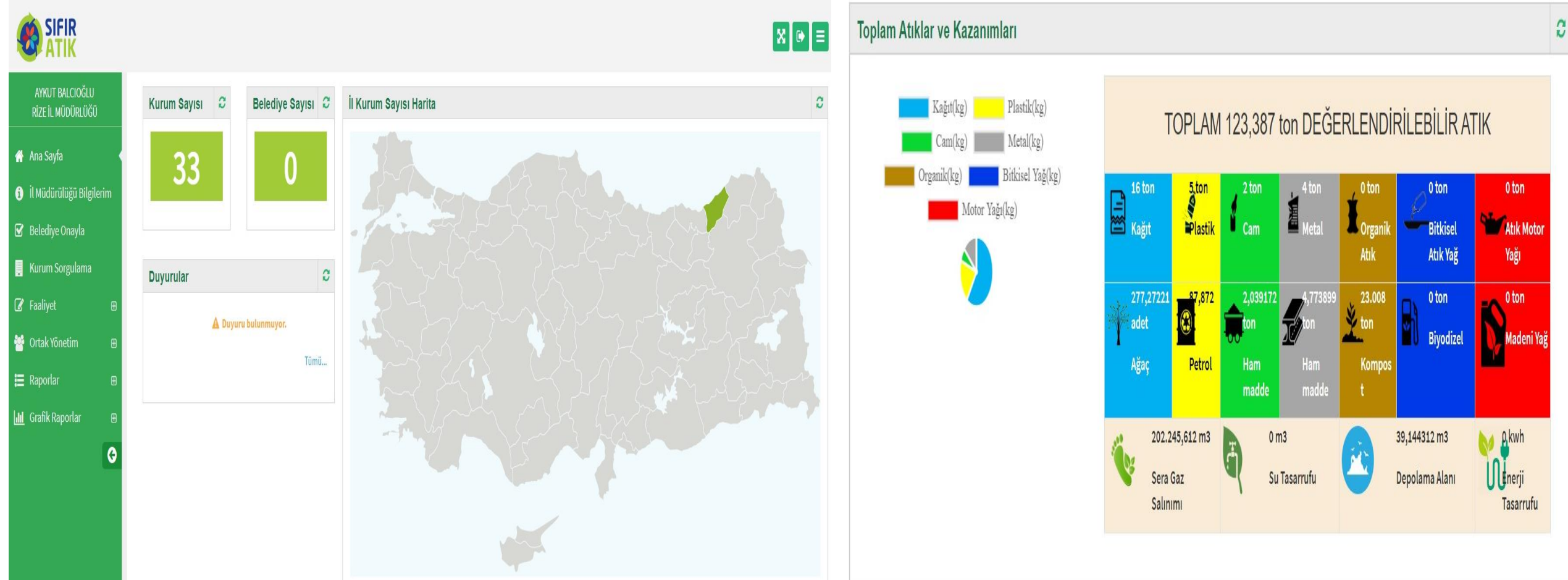
# Proje Kapsamında İlimiz Genelinde Toplanan Atık Miktarı

İlimiz genelinde toplanan geri dönüştürülebilir nitelikteki atık miktarı aylık olarak; ortalama 485 ton olup, bu miktarın 385 tonu kağıt-karton, 93 tonu plastik ve 7 tonu metal ve cam şeklindedir.



# Sıfır Atık Bilgi Sistemi

Bakanlığımız tarafından Sıfır Atık Bilgi Sistemi oluşturulmuş olup, proje kapsamındaki tüm paydaşlar online sisteme proje ile ilgili yapılan çalışmaları girmektedir.



# Proje Kapsamında İlimiz Geneline Sağlanan Kazançlar



İlimizde aylık bazda, **385 ton** atık kâğıdın geri kazanılması **6545 tane** ağacı kesilmekten kurtarıyoruz.

İlimizde aylık bazda, **93 ton plastiğin** geri kazanılması ile, **1488 varil** petrol tasarrufu sağlıyoruz.



İlimizde aylık bazda, **7 ton metal ve cam** geri dönüştürülerek **8 ton metal ve cam** hammadde elde ediyoruz.



# Proje Kapsamında İlimiz Genelinde Toplanan Atıklar (2018 yılı)



İlimizde, **423,981 ton** tıbbi atık ayrı toplanarak bertarafa gönderilmiştir.

İlimizde, **17,964 ton** bitkisel atık yağ ayrı toplanarak geri kazanıma gönderilmiştir.



İlimizde, **172,790 ton** atık yağ ayrı toplanarak geri kazanıma gönderilmiştir.

İlimizde, **22,4 ton** atık akü ayrı toplanarak geri kazanıma gönderilmiştir.





**“geleceğe değer kattık”**

*Dinlediğiniz İçin Teşekkür Ederim.*